

AZ ELSŐ CIKKTŐL AZ ELNÖKSÉGIG

Huszonegy éve jelent meg az első írásom, egy fordításelemzés a *Színház* folyóiratban. Pár évre rá a világszínház rovatot vezettem, ami lassan szerkesztői státusszá vált. Később Koltai Tamás főszerkesztő-helyettesének nevezett ki, ezzel a szimbolikus pozícióval jelölve ki utódjának. Egyikünk sem gondolta, hogy ilyen gyorsan kell a helyébe lépnem; Tamást 2015-ben veszítettük el. Két évtized alatt sok száz cik-kem jelent meg itt. Főszerkesztőségem kezdetén új szerkesztőséget hoztam létre olyan munkatársakból, akikkel szívesen gondolkodtam egy újfajta szellemiségen. Létrehoztunk magunk köré egy új kuratóriumot is, olyan színházi emberekből, akik véleményükkel és kritikájukkal segíthetik ezt munkát. A személyes életem azonban az utóbbi évtizedben sok mindennel gazdagodott – család, négy regény, egyetemi pálya. A kritikaírás szorult háttérbe először, majd lassan felismertem, hogy erőim végesek: már tavaly ősszel átmenetileg átadtam a lap vezetését kollégáimnak, hogy egy könyvet be tudjak fejezni.

Boldizsár Iván az 1968-as lapalapítástól haláláig, 1988 végéig főszerkesztő volt. Koltai Tamás 1990-ben vette át a lapot, és 2015-ig szerkesztette. Jómagam öt évig vezettem, talán a legnehezebb korszakban, amikor a művészeti folyóiratok helyzete megroppant, a színházra nehezedő politikai nyomás pedig folyamatosan a kérdéssel szembesített: miről kell egy ilyen korban lapot csinálni? Lehet-e még igaz szót leírni? Legalább hetven százalék őszinteséggel, ahogy Kukorelly Endre fogalmazott.

Idén úgy döntöttem, hogy a lap főszerkesztői teendőit végleg átadom. Hogy kinek, kiknek, az a szerkesztőségi beharangozóból lesz kiolvasható. Ez a sok elhivatottságot, ma leginkább menedzseri és kommunikációs képességeket követelő feladat sokkal több figyelmet kíván, mint amennyit az én személyes életem immár megenged. A szerkesztőség kérésére új tisztségben, a Színház Alapítvány kuratóriumának elnökeként figyelő, támogató, kritikus jelenlévőként folytatom a munkát. Nánay Istvánt, tanáromat, munkatársamat váltom elnökként – Istvánhoz majdnem három évtizednyi szoros munkakapcsolat fűz.

Ha valamire büszke volnék most, az leginkább az, hogy van kinek, kiknek átadnom a lapot. Bízom bennük, a szellemiségükben, kritikai kraftjukban, elszántságukban, felelősségtudatukban. Vigyázni fognak erre a fél évszázados folyóira-ra és a kritikai gondolkodás hagyományaira. Jó munkát, kedves kollégáim, barátaim: Andi, Csaba, Kinga, Noémi!

Tompa Andrea

TANUL A SZERK.

Mind a négyen Andrea felkérésére csatlakoztunk a laphoz szerkesztőként öt évvel ezelőtt, és nyugodt szívvel mondhatjuk, hogy végig csapatmunkában, s nem alá-fölérendeltségi viszonyban dolgoztunk és gondolkodtunk egy új szemléletű színházi folyóirat kialakításán. Ahogy sikereink és eredményeink, úgy hibáink és kudarcaink is közősek voltak. A leosztott feladatköröket sosem tartottuk átjárhatatlannak, mindenki egyenértékű tagja volt a működésnek – aki fontos, aki számít, akinek a véleményére kíváncsiak vagyunk. Ezért sem lesz számunkra feltétlenül új, amibe közös akaratból belevágunk: valamelyest szakítva a lap és általában a szakmai/elméleti folyóiratok sok-sok évtizedes hagyományával főszerkesztő nélkül, kollektív szerkesztőségi felállásban visszük tovább ezt a komoly tradíciójú színházi lapot, ami nemcsak kihívás, hanem nagy felelősség is.

Úgy gondoltuk azonban, hogy szerkesztési elveink minket is köteleznek. Ha már lapként megkíséreltük mind szélesebbre tárni a kaput a színház és a színházról való gondolkodás előtt, akkor mi is lehetünk annyira bátrak, vágányak, sőt szexik, hogy nem ijedünk meg az ismeretlentől, a járatlan úttól, amit jelen esetben a kollektív lapcsinálás jelent. Rizikó nélkül nincs fejlődés, fejlődés nélkül pedig nincs semmi. Mi fejlődni szeretnénk. (És azért fontos hozzátenni azt is, hogy mint a járatlan utak többsége, ez az út sem teljesen új Magyarországon: közvetlen előképünk – ahogy a többhangú kritikák esetében is – a 2000 folyóirat.)

De nem ez az egyetlen változás a házunk táján. Impresszumunkban mostantól nemcsak a Színház Alapítvány kuratóriumának névsorával találkozhat az olvasó, hanem egy – több generációt képviselő – főmunkatársi körrel is (név szerint: Fritz Gergely, Gabnai Katalin, Molnár Zsófia, Nagy Klára, Proics Lilla), akiket mi hívtunk magunk mellé tanácsadónak, támaszként, tudásukért – a „három T” új formája –, hogy szorosabban segítsék a lapkészítés mindennapjait. Velük együtt vágunk neki a jövőnek – és persze Veled, kedves olvasó, aki, reméljük, továbbra is megtisztelsz bennünket nyitott, értő és kritikus figyelleddel.

*A szerkesztők: Boros Kinga, Herczog Noémi,
Králl Csaba, Rádai Andrea*